

**Ізмайлов Я.О., д.е.н., доцент,
професор кафедри податкової політики
Університет державної фіскальної служби України**

ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ КОМУНІКАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

Система фінансового звітування залишається актуальною для отримання та подальшої аналітичної обробки важливої фінансової інформації про діяльність суб'єктів господарювання в індустріальному суспільстві. Разом з тим в сучасному постіндустріальному глобалізованому світі підприємствам вже недостатньо працювати на отримання тільки економічного ефекту. Адже привабливість суб'єкта господарювання визначається спрямованістю на інновації та розв'язання соціальних й екологічних проблем. Для економіки знань постіндустріального світу все більшого значення набуває інтегрована нефінансова звітність.

На противагу фінансовій звітності, призначенням якої є формування ретроспективної інформації про стан, формування і використання активів підприємства, основною особливістю інтегрованої звітності є фокус на інтелектуальних, фінансових, виробничих, природних, соціальних та людських ресурсах підприємства у розрізі створення вартості (капіталу). Проблема відсутності групи нефінансових показників у обов'язковій фінансовій звітності суб'єктів господарювання вирішується саме нефінансовим звітуванням з індивідуальною розробкою кожним суб'єктом господарювання методик відображення і складання економічної, соціальної та екологічної складових.

Визначення поняття „інтегрована звітність», що містяться в працях науковців, доцільно згрупувати, виокремивши сім основних підходів: нова парадигма (концепція) звітності; інформація, що сприяє створенню вартості (капіталу) в періоді часу; звітність, яка включає фінансові та нефінансові показники, що об'єднана в єдиний чіткий формат; звітність, яка формується на принципах стійкого розвитку та відображає стратегічний напрям розвитку компанії; дієвий інструмент налагодження діалогу і взаєморозуміння між компаніями і зовнішнім співтовариством; корпоративна звітність; інструментарій подання результатів діяльності підприємства [1].

Під інтегрованою звітністю рекомендується розуміти звітність, яка в чіткому форматі об'єднує фінансові і нефінансові показники, що впливають на створення вартості (капіталу) та відображає стратегічні напрями розвитку компанії на засадах сталого розвитку.

Складання інтегрованої звітності надасть можливість суб'єктам господарювання в Україні значно підвищити прозорість своєї господарської, інвестиційно-інноваційної, соціальної, екологічної та суспільної діяльності. Зацікавлені юридичні та фізичні особи зможуть отримати інформацію про стратегію розвитку підприємства, інвестиції, інновації, соціальну відповідальність, екологічну безпеку тощо. Інтегровану звітність подають такі відомі транснаціональні корпорації, як Ford, Johnson & Johnson, Shell, Disney, Procter & Gamble, Vodafone, Xerox, Microsoft, Cisco, HP, Siemens, BASF, Coca-Cola, ArcelorMittal, Novartis, Carrefour, Nokia, HSBC, Novo Nordisk. В Україні її оприлюднюють компанії, що здійснюють великий вплив на соціально-економічний розвиток та мають відповідальність

перед суспільством. Серед них найвідомішими є: група „Систем Кепітал Менеджмент» , ДТЕК, ПАТ „Оболонь» , ТОВ „Нестле Україна» , Київстар, САН ІнБев Україна, Віді Груп, Life тощо.

Подання інтегрованої звітності на засадах сталого розвитку не є розповсюдженим в Україні. Причинами цього є цільові установки власників підприємств на збільшення прибутку менеджменту компаній та недолуга державна політика, яка не підтримує соціально-орієнтований бізнес, не створює передумов для заохочення суб'єктів господарювання, суспільства та суспільних організацій функціонувати на принципах сталого розвитку. Звітність, що складається на засадах сталого розвитку, на сучасному етапі розвитку економіки України належить до нефінансової. Проте вона набуває все більшої популярності. Тому систематизований розгляд нефінансового звітування на принципах сталого розвитку з визначенням його перспектив, позитивних та негативних наслідків для українських суб'єктів господарювання належить до важливих питань економічної науки, що потребують невідкладного вирішення.

Визначено, що основним важливим завданням складання інтегрованої звітності є зручне та коректне відображення в ній інформації про види вартості (капіталу) підприємства, зокрема виробничого, фінансового, людського, інтелектуального, соціально-репутаційного та природного капіталу.

Отже, обґрунтовано, що теоретико-методологічне підґрунтя подання звітності в умовах постіндустріальної економіки потребує удосконалення. Інтегрована звітність є перспективним інструментом комунікації підприємства з внутрішніми (працівниками) і зовнішніми (контрагентами, інвесторами, партнерами, суспільством тощо) зацікавленими користувачами, що дозволяє знаходити резерви розвитку економічної, екологічної і соціальної складових діяльності підприємства. Наведені в інтегрованій звітності підприємств фінансові та нефінансові показники можливо узагальнювати в межах окремих видів економічної діяльності, галузей національної економіки та країни в цілому. Це створить передумови для порівняння результатів інвестиційно-інноваційного розвитку України з іншими країнами світу, здійснюючи їх класифікацію за видами економічної діяльності, галузями економіки та іншими ознаками. Необхідність поглибленого вивчення теоретичної бази формування та відображення інтегрованої звітності на засадах сталого розвитку, вирішення основних питань практичного застосування методичних підходів і забезпечення адекватності змісту таких звітів визначають потребу проведення подальших ґрунтовних досліджень в цьому напрямі.

Список використаної літератури:

Безверхий К.В. Інтегрована звітність підприємства: економічна сутність поняття / Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. праць. 2016. №4. С. 43-58.